

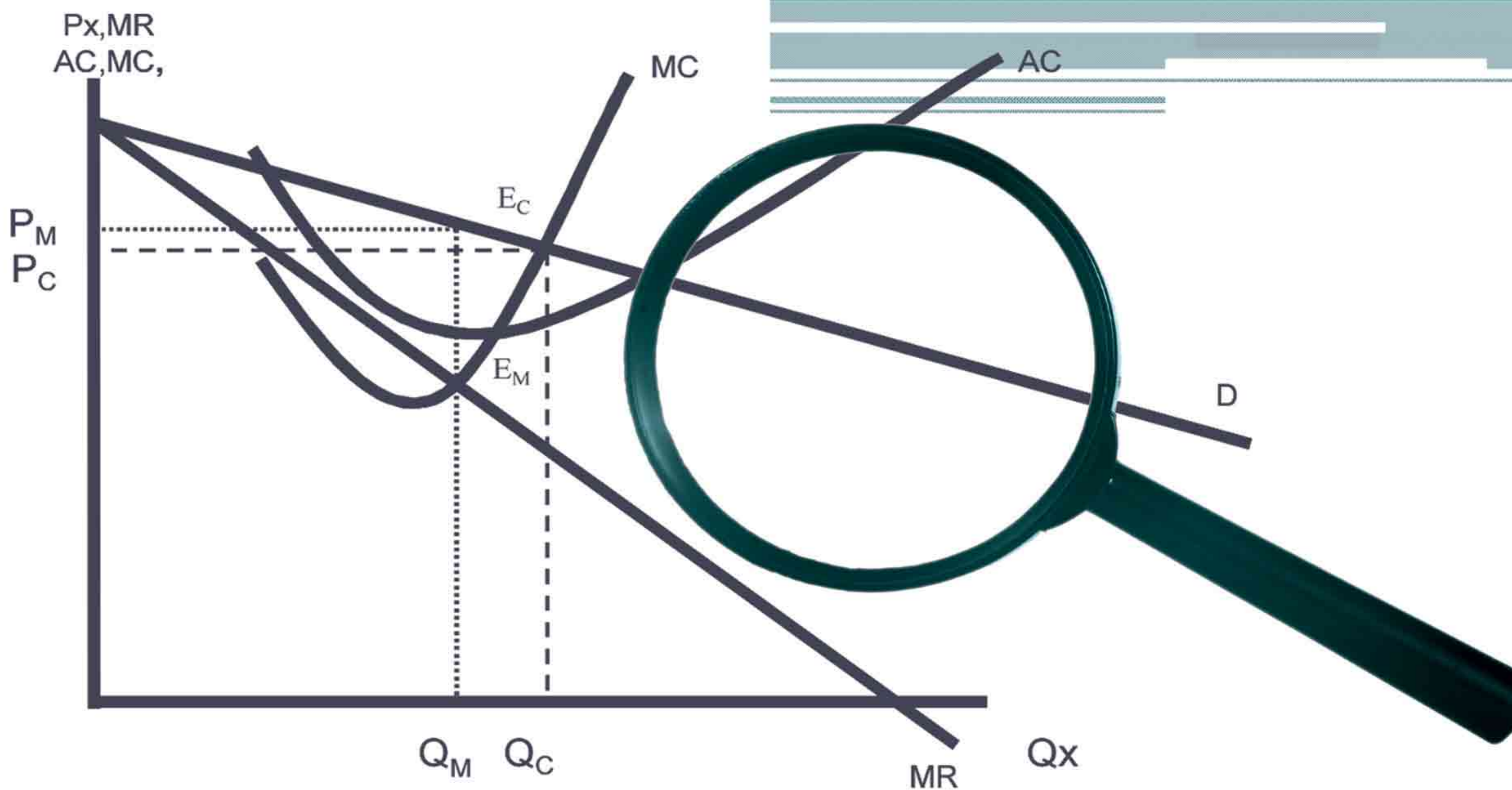

تحلیل اقتصاد خرد

نیروهای بازار و جایگاه مکانیسم بازار در تصمیمات اقتصادی

(چاپ دوم با تجدید نظر کامل)

تألیف: مهران افراسیابی

تحلیل اقتصاد خرد

نیروهای بازار و جایگاه مکانیسم بازار در تصمیمات اقتصادی

(با تجدید نظر کامل)

نویسنده: مهراڻ افراسیابی

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس

سرشناسه
عنوان و نام پدید آور : تحلیل اقتصاد خرد: نیروهای بازار و جایگاه مکانیسم بازار در تصمیمات اقتصادی
(با تجدید نظر کامل) / نویسنده مهرا ن افراسیابی .
وضعیت ویراست : [ویراست ۲].
مشخصات نشر : بندرعباس: دانشگاه آزاد اسلامی (بندرعباس)، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری : ۱۴۶ص. : جدول، نمودار.
شابک : ۲۴۰۰۰ ریال -۰-۱۲۷-۱۰-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : کتابنامه.
یادداشت : واژه نامه.
موضوع : بازار
موضوع : بازارشناسی
شناسه افزوده : دانشگاه آزاد اسلامی. واحد بندرعباس
رده بندی کنگره : ۱۳۸۹ ت ۳ الف ۱۷۰ HF۵۴۷۰
رده بندی دیویی : ۳۸۱/۱
شماره کتابشناسی ملی : ۲۱۰۵۸۳۵

انتشارات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس

تلفن تماس: ۰۷۶۱-۶۶۷۷۵۰۲

تحلیل اقتصاد خرد

نیروهای بازار و جایگاه مکانیسم بازار در تصمیمات اقتصادی

(با تجدید نظر کامل)

تألیف: مهرا ن افراسیابی

چاپ اول: ۱۳۸۹

قطع: وزیری

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۲۴۰۰۰ ریال

ISBN:978-964-10-0127-0

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۰۱۲۷-۰-۰

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	پیشگفتار
۹	مقدمه
	فصل اول: بررسی نیروهای بازار (تقاضا و عرضه)
۲۱	۱-۱- تقاضا (تعریف، مفاهیم و مفروضات)
۲۲	۱-۱-۱- تابع تقاضا
۲۳	۱-۱-۲- عوامل مؤثر بر شیب منحنی تقاضا
۲۵	۱-۱-۳- تقاضای انفرادی و تقاضای بازار
۲۶	۱-۱-۴- حرکت روی منحنی تقاضا و انتقال منحنی تقاضا
۳۱	۱-۱-۵- رابطه بین شیب منحنی تقاضا و کشش قیمتی تقاضا
۳۲	۱-۱-۶- تقاضای مشتق شده
۳۳	۱-۲- عرضه (تعریف، مفاهیم و مفروضات)
۳۵	۱-۲-۱- تابع عرضه
۳۷	۱-۲-۲- عوامل مؤثر بر شیب منحنی عرضه
۳۹	۱-۲-۳- عرضه انفرادی و عرضه بازار
۳۹	۱-۲-۴- انتقال منحنی عرضه و حرکت روی منحنی عرضه
۴۰	۱-۲-۵- ارتباط بین کشش قیمتی عرضه و شیب منحنی عرضه
۴۱	۱-۲-۶- عرضه نیروی کار (مثال از منحنی عرضه غیر خطی)
۴۲	۱-۳- مازاد مصرف کننده و مازاد عرضه کننده
	فصل دوم: بازار و جایگاه مکانیسم بازار در تصمیمات اقتصادی
۴۷	۲-۱- بازار (اهمیت، تعریف، مفاهیم و مفروضات)
۵۳	۲-۲- مکانیسم بازار
۵۸	۲-۲-۱- نقاط قوت مکانیسم بازار
۶۰	۲-۲-۲- معایب مکانیسم بازار
۶۵	۲-۲-۳- مداخله در مکانیسم بازار و حرکت در مسیر مکانیسم بازار
۸۶	۲-۳- انواع تقسیم بندیهای بازار
۸۹	۲-۳-۱- مکانیسم تعیین قیمت در ساختار بازار رقابت کامل
۹۷	۲-۳-۲- ظهور و گسترش بازارهای انحصاری
۹۹	۲-۳-۲-۱- مکانیسم تعیین قیمت در ساختار بازار انحصار کامل فروش
۱۰۷	۲-۳-۲-۲- مکانیسم تعیین قیمت در ساختار بازار انحصار چند جانبه
۱۱۵	۲-۳-۲-۳- مکانیسم تعیین قیمت در ساختار بازار رقابت انحصاری

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۲۰	۲-۴- مقایسه رقابت و انحصار
۱۲۶	۲-۵- سیر تحولات جایگاه مکانیسم بازار در تصمیمات اقتصادی
۱۴۱	منابع و مأخذ
۱۴۳	واژه نامه

پیشگفتار

افراد جامعه به ویژه دانشجویان، سیاستمداران و مدیران واحدهای اقتصادی و صنعتی بزرگ و کوچک از ضعف خود در زمینه مسائل اقتصادی نگرانند. زیرا تحولات پدیده‌های اقتصادی می‌تواند نتیجه فعالیت آنان را به شدت خدشه دار نماید. با وجود این در حال حاضر عدم توانایی به کارگیری نتایج مطالعات نظری در زندگی فردی و اجتماعی به عنوان یکی از بزرگترین مشکلات محیطهای آموزشی کشور نیز مطرح می‌باشد. بدیهی است در چنین شرایطی هر اندازه مباحث آموزشی به ویژه مباحث نظری با مسائل زندگی ما عجین باشد، مطالعه را روان و قابل فهم تر می‌سازد و زمینه ارتقاء توانایی افراد جهت تجزیه و تحلیل منطقی مسائل و به کارگیری مباحث نظری در زندگی فردی و اجتماعی را فراهم می‌نماید. با این هدف در کتاب حاضر برخی از مهمترین مباحث اقتصاد شامل شناخت نیروهای بازار یعنی تقاضا و عرضه، بازار و جایگاه مکانیزم بازار در تصمیمات اقتصادی در چارچوب مباحث اقتصاد خرد با تفصیل و عمق بیشتری مورد بررسی قرار می‌گیرد.

این کتاب از سه بخش زیر تشکیل شده است :

الف - مقدمه

ب - بررسی نیروهای بازار (تقاضا و عرضه)

ج - بازار و جایگاه مکانیزم بازار در تصمیمات اقتصادی

در بخش مقدمه، علم اقتصاد و ضرورت و روش مطالعه آن، سیستمهای اقتصادی و مفهوم اقتصاد خرد بررسی می‌شود.

برای بررسی بازار یک کالا و اخذ تصمیمات مناسب، ابتدا می‌بایست از جانب تقاضا و عرضه کلیه مؤلفه‌های مرتبط (مانند عوامل مؤثر بر عرضه و تقاضا و میزان کشش پذیری عرضه و تقاضا) مورد بررسی و شناسایی قرار گیرد. بدون شناخت و آگاهی کامل از ویژگیهای عرضه و تقاضا، اخذ تصمیمات مناسب امکانپذیر نیست و نمی‌توان برای مقابله با مشکلات راه حل مناسبی طراحی و اجرا نمود. همچنین هر گونه نظارت و یا دخالت در بازارها باعث بروز عدم تعادل و بی‌نظمی در سایر بازارها و افت شاخصهای اقتصادی خواهد شد.

با توجه به اهمیت موضوع، در فصل اول کتاب اطلاعات مفیدی در خصوص نیروهای بازار (عرضه و تقاضا) شامل تعاریف و مفروضات، عوامل مؤثر بر عرضه و تقاضا و برخی نکات اساسی ارایه می‌گردد. ضمناً از آنجا که آگاهی از مزاد عرضه کننده و تقاضا کننده برای مطالعه کاملتر موضوع بازار ضروری است، در ادامه این

فصل مازاد عرضه کننده و تقاضاکننده نیز بررسی خواهد شد .

پس از شناخت نیروهای بازار ملاحظیات مربوط به مکانیسم تعیین قیمت مطرح می شود . در این زمینه سؤالات زیادی مطرح می شوند . به عنوان مثال: آیا قیمت در بازار به صورت رقابتی یا انحصاری تعیین شود ؟ آیا دولت برای تأثیر بر قیمت کالاها، در مکانیسم بازار دخالت کند و یا در مسیر مکانیسم بازار حرکت نماید و یا اینکه هیچگونه مداخله ای ننماید ؟ آیا دولت پس از هر نوع دخالتی لازم است در شبکه توزیع دخالت کند و شبکه توزیع متناسب با سیاست اجرا شده را طراحی و پیاده نماید؟ مزایا و معایب مکانیسم بازار چیست ؟ نهادگرایی موجب تضعیف مکانیسم بازار می شود یا مکمل آن است ؟ برای پاسخ به اینگونه سؤالات در فصل دوم کتاب، مفاهیم، مفروضات اساسی و تقسیم بندیهای مرتبط با بازار، مکانیسم بازار و جایگاه آن در تصمیمات اقتصادی و همچنین سیر تحولات جایگاه مکانیسم بازار در کشورهای پیشرفته و کشورهای جهان سوم مورد بررسی قرار می گیرد .

مطالعه این کتاب برای کلیه رشته های تحصیلی که به نحوی با مباحث اقتصاد در ارتباط هستند (به ویژه اقتصاد، مدیریت، حسابداری و گمرک) مناسب است . البته برای فهم مطالب، مطالعه همزمان یا قبلی واحد درسی اقتصاد خرد ضروری است .

بر خود وظیفه می دانم از رهنمودهای کلیه اساتید ارجمند به ویژه جناب آقای دکتر خورسندیان مدیر کل محترم دفتر تحقیقات و سیاستهای پولی و بازرگانی وزارت امور اقتصادی و دارایی و از همکاری صمیمانه ریاست محترم دانشگاه آزادی اسلامی واحد بندرعباس جناب آقای دکتر مشیری، مشاور محترم ایشان جناب آقای دکتر مهین و معاون محترم پژوهشی دانشگاه جناب آقای دکتر دهقان و همچنین از همسر مهربانم به خاطر زحمات بی شائبه شان تشکر و قدر دانی نمایم .